

Socialnämnden

PM - Kvalitetsuppföljning särskilt boende 2022 - Kullen

Dnr SN22/53

Inledning

Socialförvaltningen har genomfört kvalitetsuppföljning riktat mot särskilda boenden för äldre i Ekerö kommun.

Uppföljningen omfattar beskrivning av vårdtyngd och uppföljning av socialnämndens mål för hälso- och sjukvård. Därtill innehåller uppföljningen följande områden; bemanning, kompetensutveckling, aktivering, hygien, social dokumentation, avvikelshantering, samverkan, kost och måltider, det systematiska kvalitetsarbetet och psykisk ohälsa.

Metod

I april skickades en enkät ut till ansvarig verksamhetschef för Kullen. Uppföljande möte för diskussion av enkätsvar har genomförts 2022-04-27 mellan Annicka Pantzar medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), Erika Brinkesjö kvalitetsutvecklare staben, Héléne Eklund verksamhetschef och Désirée Nilsson hälso- och sjukvårdsansvarig sjuksköterska.

Sammanfattning

Kullen har som samtliga särskilda boenden i Ekerö kommun varit fullt sysselsatta de senaste två åren med att förhindra smittspridning av Corona och att skydda boenden från att insjukna i Covid-19. Fortsatt idag använder personalen munskydd i kontakt med boenden inom vård och omsorg.

Under 2021 har mycket arbete ägnats åt planera och genomföra vaccinering mot Covid-19, både gällande boenden och personal. Samtliga boende ska under våren 2022 blivit erbjudna fyra doser vaccin mot Covid-19.

Från att ha ägnat alla resurser åt kompetenshöjning inom området basala hygienrutiner och korrekt arbetsdräkt har fokus nu riktats om till vidareutveckling och kompetenshöjning med stöd av olika statsbidrag och stimulansmedel. Kullen registrerar fortsatt avvikelser som sker i verksamheten genom deras egna avvikelshanteringssystem Attendo-ADD. Attendo AB har planer på att införa digitalt signeringsverktyg Alfa Ecare Sign It. Kullen kommer att uppvakta ledningen inom Attendo för att få ingå som pilotverksamhet vid införande av detta verktyg.

Kullen arbetar fortsatt utifrån de mål Socialnämnden satt för att bedriva en god hälso- och sjukvård inklusive omsorg.

Utifrån uppföljning som genomfördes kvartal 3, 2020 finns några områden som förbättrats medan andra fortsatt behöver ses över med kompletterande åtgärder för att uppnå bättre resultat med målet att bedriva en god och säker vård. Det finns fortsatt behov av analys i

registreringar som görs i nationella kvalitetsregister, Senior alert, BPSD och Palliativa registret. Risk finns att registrering görs för att det måste, men där ingen personal följer upp och analyserar resultaten. Denna uppföljning visar dock att personalen har ökat antalet smärtskattningar hos boende vid livets slut. En stor fördel har varit att legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal fått tillgång till läsbehörighet i läkarorganisationens journalsystem, TakeCare. De årliga läkemedelsgenomgångarna har senaste året genomförts systematiskt hos samtliga boende. Enligt ledning på Kullen genomförs alltid riskbedömning/uppföljning inför beslut gällande insatta begränsningsåtgärder/ skyddsåtgärder vilket är en förbättring i år jämfört med tidigare uppföljning.

Personal/bemanning

I avtalet med Attendo anges inget tal för personaltäthet. Bemanningen vid Kullens olika enheter skall anpassas till boendes vårdtyngd, vilka behov de har och vilka insatser som ska ges. Nedan uppgifter är Kullens grundbemanning som enligt ledning ändras/anpassas efter behov i verksamheten.

Kullens grundbemanning under **2022** med 82 boenden.

Antalet sjuksköterskor	Dag	3
	Kväll	1
	Natt (avd. ansvar from 2017)	1
	Helg (dag, kväll, natt)	1
Antalet boende/ omvårdnadsansvarig ssk		18–24
Omsorgspersonal	Dag	21
	Kväll	16
	Natt	5 + 1 ssk
Antal boende/ kontaktperson (undersköterska/ vårdbiträde)		1–3
Arbetsterapeut		32 tim/vecka
Sjukgymnast/ Fysioterapeut		36 tim/vecka
Läkare (1 tillfälle-Torsdagar)		8 tim/vecka
Aktivitetssamordnare		36 tim/vecka
Aktivitetsvärd		20 tim/vecka

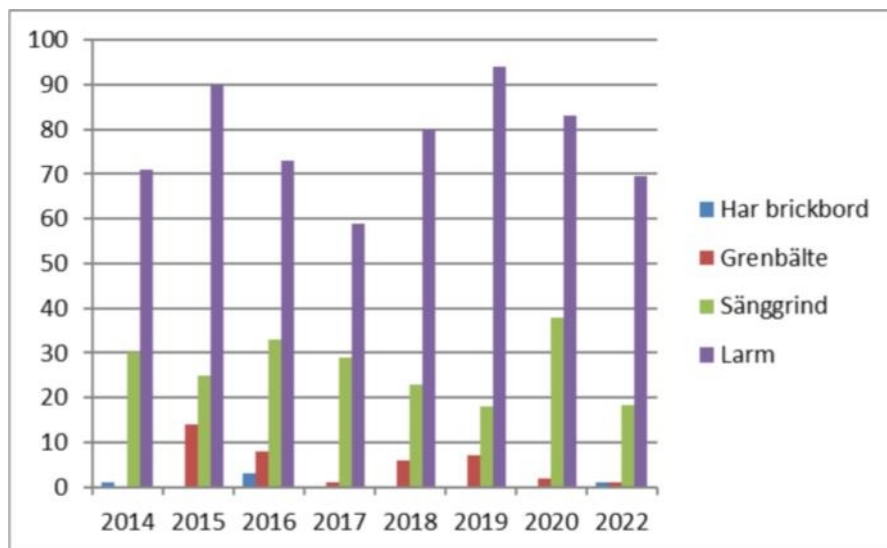
Vid ovan kartläggning ses ökning från 2020 gällande antalet timmar fysioterapeut arbetar. Från tidigare 20 timmar per vecka till idag 36 timmar per vecka.

Kompetensutveckling

Av samtlig omvårdnadspersonal saknar tio undersköterskeutbildning, dock har samtliga arbetat i verksamheten en längre tid. Några av medarbetarna utbildar sig för tillfället till undersköterska inom ramen för Äldreomsorgslyftet.

En app vid namn Actimo har implementerats på Kullen där samtlig personal har tillgång till en bank med webbutbildningar som kan genomföras dygnet runt. Under året har flertalet utbildningar och kurser genomförts, bland annat utbildning i basal hygien, demens ABC, lågaffektivt bemötande, jobba säkert med läkemedel, dokumentationsutbildning och äldreomsorgens nationella värdegrund.

Skydds- och begränsningsåtgärder 2014 - 2022

Till larm räknas trygghetslarm (armband), rörelselarm samt larmmatta. Till ovan ska tilläggas att flera av boendena har mer än ett larm. Beslut gällande användning av grenbälte, sänggrind och brickbord hos boenden *ska alltid* föregås av en riskbedömning som dokumenteras i hälso- och sjukvårdsjournalen och som görs av omsorgspersonal i samråd med rehab och sjuksköterska. Tät uppföljning sker för att säkerställa att insatta skyddsåtgärder ej är till skada/obehag för den boende.

Uppföljning av Socialnämndens mål för hälso- och sjukvård

Mätningen av uppsatta mål har genomförts under första halvåret 2022. Måluppfyllelsen redovisas utifrån nedan fastställda indikatorer.

Mål 1. Vårdskador ska förhindras genom aktivt riskförebyggande arbete

Granskning av statistik har gjorts från Senior alert utifrån boendes risk för fall, risk för trycksår, risk för undernäring samt risk för ohälsa i munnen. Under 2021 har riskbedömningar genomförts 94 boende. Av dessa 94 bedöms 91 % ha en ökad risk att drabbas av en eller flera risker som fall, trycksår, undernäring samt ohälsa i munnen.

Nedan uppgifter är lämnade från Kullen till MAS. Rapportering kring avvikelser sker varje månad och nedan statistik avser mars månad 2022.

Indikator: Inga trycksår ska uppstå i det särskilda boendet

a) Hos *fyra* boende ses trycksår.

Antal trycksår grad 1: 1 st.

Antal trycksår grad 2: 1 st.

Antal trycksår grad 3: 2 st.

Antal trycksår grad 4: 1 st.

- Grad 1. Hel hud med lokaliserad rodnad som inte bleknar vid tryck. Andra tecken såsom missfärgning av huden, värmeökning, ödem och förhårdnad av huden kan också indikera tryckskada.
- Grad 2. Delhudsskada som visar sig som ett ytligt sår med rosaröd sårbädd utan fibrinbeläggning. Kan också vara vätskefylld blåsa.
- Grad 3. Fullhudsskada, subkutant fett är synligt men ben, sena, muskel syns inte.
- Grad 4. Djup fullhudsskada, kan involvera ben, sena, ledkapsel och/ eller muskelvävnad. Fibrin och/ eller nekroser är vanliga.

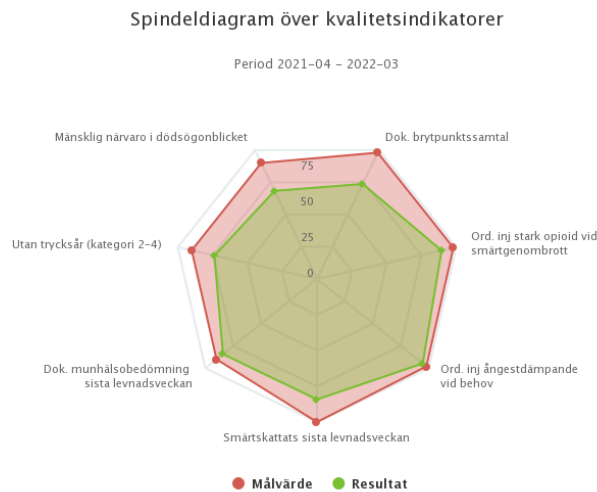
Indikator: Fallolyckor ska undvikas med hjälp av förebyggande arbete

a) Vid granskning av antalet fallolyckor under 2022 (jan– apr) ses att 38 fall skett på Kullen.

b) 10 av 38 fall ledde till mjukdelsskada och/eller sårskada, därmed orsakade 28 fall ingen dokumenterad fysisk skada.

Mål 2. Vid vård i livets slut ska god palliativ vård ges

Statistik har hämtats från Palliativa registret från och med april 2021 till och med mars 2022 där samtliga boende som avlidit på Kullen registrerats.

Vid analys av ovan spindeldiagram ses möjlighet till förbättring avseende smärtskattningar sista levnadsveckan, dokumenterade brytpunktsamtal, mänsklig närvaro i samma rum i dödsögonblicket samt minskning av antalet trycksår som personer i livets slut drabbas av.

Indikator: Ingen ska behöva avlida i ensamhet

- Antal boende som avlidit senaste året (april 2021 till mars 2022) är 19 boenden. Av dessa var samtliga 19 väntade dödsfall, alltså 0 oväntade dödsfall.
- Av dessa 19 dödsfall hade 13 mänsklig närvaro i samma rum vid dödsögonblicket. 6 boenden hade ingen mänsklig närvaro vid dödsögonblicket.

Indikator: Ingen ska behöva känna smärta

- Hos 17 boenden av de förväntade 19 som avled fanns vid behovs injektion av smärtlindrande stark Opioid ordinerat.
- 16 boenden har blivit smärtskattade senaste levnadsveckan med kvalificerat/validerat instrument enligt statistik från Palliativa registret.

Mål 3. Läkemedelsbehandlingen ska vara rationell och säker

Läkemedelsgenomgångar är en metod för kartläggning av en patients samtliga ordinerade och använda läkemedel i syfte att säkerställa en korrekt och aktuell läkemedelslista. Det är dessutom en metod för analys, omprövning och uppföljning av en patients hela läkemedelsanvändning i syfte att upptäcka, åtgärda och förebygga läkemedelsrelaterade problem (LRP). Det övergripande syftet med att genomföra läkemedelsgenomgångar är att öka kvaliteten och säkerheten i läkemedelsbehandlingen, särskilt hos sköra äldre som är en utsatt grupp. Det finns två olika läkemedelsgenomgångsmodeller, enkel läkemedelsgenomgång och fördjupad läkemedelsgenomgång.

Inför en läkemedelsgenomgång ska olika kontroller samt blodprover tas. En skattning ska genomföras av sjuksköterska för att eventuellt upptäcka symtom som kan vara orsakade av läkemedelsbiverkningar. Vid läkemedelsgenomgång ska förutom den boende, ansvarig läkare, ansvarig sjuksköterska, ansvarig kontaktperson delta. Fördel att även anhörig deltar utifall ok för den boende.

Indikator: Läkemedelsgenomgångar ska kontinuerligt genomföras

- a) Samtliga boende på Kullen har erhållit en läkemedelsgenomgång det senaste året.
- b) Antal läkemedelsavvikelse på Kullen under 2022 (jan- april), var *187. 181* av läkemedelsavvikelserna avser utebliven signering efter given dos. *Six* läkemedelsavvikelse avser utebliven dos samt felaktigt given dos.

Till ovan ska tilläggas att cirka 20 000 läkemedelssigningar utfördes under perioden januari- april på Kullen.

Systematiskt kvalitetsarbete

På Kullen finns ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt SOSFS 2011:9. Medarbetarna involveras i det systematiska kvalitetsarbetet vid intervjuer i samband med att diverse egenkontroller genomförs i verksamheten. Vidare förs dialog om avvikelser och förbättringar på arbetsplatsträffar och avdelningsmöten. I verksamheten genomförs också kontinuerliga kvalitetsmöten som en kvalitetssamordnare håller i tillsammans med verksamhetschef, där kvalitetsombud från respektive enhet deltar. Åtgärder återförs av kvalitetsombuden till respektive enhet.

För att boenden som bor på Kullen ska känna sig delaktiga och ha inflytande över den vård och omsorg som de får genomförs borådsmöten fyra gånger per år då fokus bland annat ligger på kost och aktiviteter.

Den nationella brukarundersökningen "*Vad tycker de äldre om äldreomsorgen*" skickades ut till samtliga boenden från Socialstyrelsen under januari 2022 där resultat väntas under juni månad. Resultat och åtgärder är en av punkterna som diskuteras på de regelbundna kvalitetsmötena.

Avvikelsehantering

Samtlig personal på Kullen, både legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal och omvårdnadspersonal har kännedom och är införstådda med vad och vilka händelser som ska avvikelserapporteras. På verksamhetens avdelningsmöten och på de kvalitetsmöten som genomförs en gång per månad förs dialog om uppföljning och åtgärder av rapporterade avvikelser som sker.

Avvikelse som inträffar i verksamheten rapporteras i det digitala avvikelsehanteringssystemet Attendo-Add där sedan verksamhetschef har huvudansvaret för att utreda, åtgärda och följa upp avvikelser tillsammans med medarbetarna.

Under perioden 2022-01-01 – 2022-05-03 rapporterades 248 avvikelser enligt SoL eller HSL på Kullen. De vanligaste typerna av rapporterade avvikelser i verksamheten är fall och läkemedel, utebliven signering. Eftersom socialförvaltningen inte har tillgång till Kullens avvikelshanteringssystem, vidarebefordrar verksamheten varje månad statistik till MAS över antal hälso- och sjukvårdsavvikelser som avser; fall, läkemedel, trycksår samt medicintekniska produkter.

När avvikelser sker i verksamheten som avser hälso- och sjukvård av allvarlig karaktär, ska kommunens MAS *alltid* involveras. MAS har till uppgift att bedöma och besluta om avvikelsen ska anmälas till Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO) enligt Lex Maria.

Enligt föreskriften om lex Sarah SOSFS 2011:5 framkommer att genomgång av rutin för lex Sarah ska genomföras en gång per år i verksamheten. På Kullen beskrivs att verksamhetens lokala rutin för lex Sarah är känd bland samtlig personal, både tillsvidareanställda och vikarier och genomgång sker årligen.

Uppföljning och social dokumentation

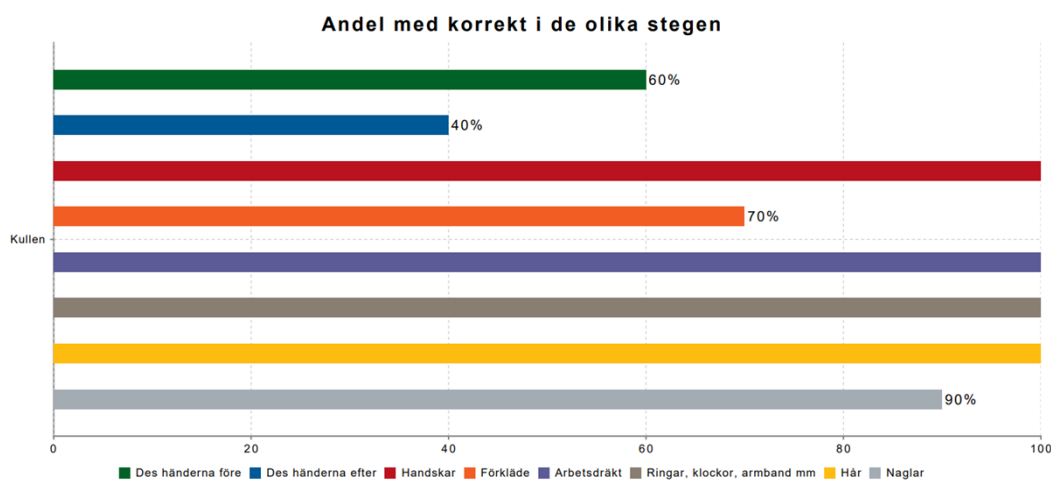
Individuppföljningar genomförs av biståndshandläggarna på socialförvaltningen inom tre månader från det att en boende flyttat in på särskilt boende. Därefter sker uppföljning vid behov eller önskemål från boende, anhörig eller verksamheten. Vid individuppföljningarna ligger fokus på det psykosociala, hur den boende trivs, meningsfullhet, delaktighet och trygghet. Uppföljningen sker på plats i verksamheten och anhöriga erbjuds att delta efter samtycke från den boende. I samband med uppföljning kan biståndshandläggarna också samtala med personal vid behov.

Tidpunkt för uppföljning meddelar verksamheten att samtliga boenden på Kullen har en aktuell genomförandeplan som beskriver hur det stöd som beviljats ska utföras. I boendenas genomförandeplan beskrivs också hur deras munhälsa ska skötas. Biträdande enhetschef granskar genomförandeplaner varje kvartal och därtill finns också en dokumentationsstödjare på varje enhet som ansvarar för att stötta sina arbetskollegor i dokumentation för att dokumentationen ska vara ett "levande" material. På Kullen används verksamhetssystemet SafeDoc enligt IBIC (individens behov i centrum) för löpande dokumentation kring boenden och upprättande av genomförandeplaner.

Hygien

På Kullen finns utsedda hygienombud som regelbundet har hygienombudsmöten. En anställd sjuksköterska har som extrauppgift att vara hygienansvarig. Enligt ledningen har samtlig personal genomfört webbutbildning basala hygienrutiner och korrekt arbetsdräkt som finns att tillgå på Vårdgivarguidens hemsida. Inom verksamheter där vård och omsorg bedrivs ska personalen fortsatt alltid använda munskydd. Krav att vård- och omsorgspersonal ska använda visir togs bort i april 2022.

Årets punktprevalensmätning (egenkontroll) gällande basala hygienrutiner och korrekt arbetsdräkt har genomförts under vecka 11 - 12, 2022. Nedan ses resultat efter genomförd punktprevalensmätning gällande 10 observationer.

Ovan statistik visar på utrymme till förbättring att sprita händerna både *före* och *efter* vårdkontakt. Korrekt användning av förkläde vid vissa arbetsmoment behöver ses över. Enligt statistik har *en* personal ej haft godkänt nagelstatus.

Rehabilitering/Aktiviteter

En meningsfull vardag som utgår från boendens egna intressen, önskemål och förutsättningar säkerställs genom att kontaktpersonen för dialog med den boende, eller vid demenssjukdom med boendens anhöriga/företrädare. Det förekommer regelbundna möten med respektive aktivitetsombud från varje avdelning samt med Kullens aktivitetssamordnare och aktivitetsvärd. Verksamheten tillgodoser behovet av utevistelse genom promenader året runt. På verksamheten finns tillgång till utegård med staket i anslutning till demensavdelningar och på sommaren förekommer caféverksamhet och musikunderhållning utomhus samt diverse utflykter.

Regelbundet genomförs ADL-bedömningar i verksamheten vilket innebär att arbetsterapeut gör bedömning av boendes allmänna dagliga livsföring, där det ingår bedömningar kring mat och dryck, förflyttningsförmåga, toalettbesök, på- och avklädning, aktivitet samt kognitiv förmåga.

Kost och måltider

Attendo arbetar utifrån ett koncept som heter "Matlust". Konceptet är utformat av kostenheten på Attendo under ledning av deras kostchef. Varje enhet på Kullen har ett kostombud som ansvarar för mat/servering och måltider på varje enhet. Verksamheten har därtill borådsmöten fyra gånger per år där kost och aktiviteter alltid finns med på dagordningen.

Vidare ansvarar omvårdnadsansvarig sjuksköterska för att följa varje boendes viktkurva var tredje månad. Vid kraftigare avvikelser skapas en handlingsplan tillsammans med teamet på enheten.

Psykisk ohälsa

För att upptäcka och fånga upp boenden som visar tecken på psykisk ohälsa har sjuksköterskor daglig kontakt med omsorgspersonalen samt teammöten varannan vecka där ämnet är återkommande på dagordningen. Vissa boenden som flyttar in på Kullen har sedan tidigare kontakt med psykiatri och vid behov kan remiss sändas till psykiatri för konsultation. Det kan finnas svårigheter att upptäcka psykisk ohälsa hos personer med demenssjukdom och utifrån den bakgrunden arbetar personalen med ett bedömningsinstrument BPSD (beteendemässiga psykiska symtom vid demens). Syfte och mål med BPSD-registrering är att genom multiprofessionella vårdåtgärder minska beteendemässiga och psykiska symtom och därigenom minska lidande och öka livskvaliteten för personer med demenssjukdom.

Samverkan

Samverkan med handläggarna på biståndsenheten upplevs fungera mycket bra.

Samverkansmöten med socialförvaltningen genomförs en gång per månad där verksamhetschef, biträdande verksamhetschef och hälso- och sjukvårdsansvarig sjuksköterska deltagit tillsammans med verksamhetschef för äldreomsorg, MAS och kvalitetsutvecklare på socialförvaltningen. Vid dessa möten ges och tas information emot och forumet uppfattas leda till god samverkan och samarbetsklimat. Från april månad ersätter enhetschef för äldreområdet myndighet, verksamhetschef för äldreomsorg samverkansmötena.

Hösten 2021 införde verksamheten en närstående APP vid namn "Nära". Genom appen kan anhöriga/företrädare få insyn i verksamheten om olika aktiviteter och händelser som sker. Vidare genomförs också kontinuerliga anhörigträffar, både digitalt med anledning av Coronapandemin, men även fysiska träffar anordnas.

Capio Legevisitten tog över läkaransvaret på Kullen 2019-09-01. Tidigare ansvarig var läkare från Ekerö vårdcentral. Samverkan med läkarorganisationen har fungerat bra. Ny ansvarig läkare för särskilda boenden i Ekerö kommun, försommaren 2021, vilket har förbättrat samarbetet ytterligare mellan sjuksköterskorna och läkare. Stor vinst i att följa informationsöverföring när sjuksköterskorna under början av 2021 fick läsbehörighet till läkarorganisationens journalsystem, TakeCare.

Inflyttning till särskilt boende

Grunden vid inflyttning till särskilt boende är brukarens delaktighet, personcentrerad vård och omsorg genom de uppgifter som brukaren/anhöriga angivit i levnadsberättelse, välkomstsamtal och vid vårdplaneringen. Sjuksköterskorna mejlar verksamhetschef och

biträdande verksamhetschef när inflyttning har skett. Vidare får ansvarig läkare information om att en ny boende har flyttat in på Kullen.

Privata medel

Boenden ansvarar själva för sin ekonomi och anhöriga/företrädare stödjer de boenden som behöver det. Verksamheten kan hantera ett mindre belopp kontanter om ingen annan lösning bedöms möjlig.

Bedömning och förslag till åtgärder

Den sammantagna bedömningen är att det ges en god vård och omsorg samt säker hälso- och sjukvård på Kullen.

Uppföljningen visar på möjliga förbättringsåtgärder inom nedan angivna områden;

- ❖ Fortsatt systematiskt arbete i nationella kvalitetsregister Senior alert, Palliativa registret och BPSD för att kvalitetssäkra vården, öka livskvaliteten, och undvika uppkomsten av vårdskador hos boenden.
- ❖ Läkemedelsgranskning (apotekare + MAS + samordningsansvarig sjuksköterska + ledning på Kullen). Patienternas/ de boendes läkemedelskåp ska rensas från läkemedel som ej längre är ordinerade samt rensas på läkemedel som passerat bäst före datum.
- ❖ Minska antalet uteblivna signeringar efter att ordinerad läkemedelsdos givits.
- ❖ Påminn all personal att alltid sprita händerna, både *före* och *efter* patientkontakt.
- ❖ Genomförandeplanerna arbetar för att dokumentationen och genomförandeplanerna ska vara ett 'levande dokument' i verksamheten som leder till ett dagligt stöd i arbetet med boenden. Fokus under 2022 på hur boenden får stöd och hjälp med sin munhygien.
- ❖ Fortsatta samverkansmöten mellan socialförvaltningen och Kullen.

Beslutsunderlag

- Enkät från socialförvaltningen till Kullen att fylla i under april månad 2022. Inhämtade uppgifter avseende hälso- och sjukvård, personal, bemanning 2022.
- 2022-04-27: Uppföljningsmöte med anledning av svar på enkät med; Erika Brinkesjö kvalitetsutvecklare staben, Annicka Pantzar medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), Héléne Eklund verksamhetschef, Désirée Nilsson hälso- och sjukvårdsansvarig sjuksköterska.
- Statistik hämtad från kvalitetsregistren Senior alert och Palliativa registret 2021 - 2022.

- Resultat Punktprevalensmätning via SKR. Följsamhet till basala hygienrutiner och korrekt arbetsdräkt v. 11-12, 2022
- Inhämtade uppgifter från Kullen till Mas Avvikelse-rapportering fr.o.m. januari 2022 tom april 2022
- Apoteksgranskning 2021-12-13